



آیین نامه جامع توانمند سازی اعضای هیأت علمی

دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

در دوره های عمومی (مهارتی)

تهیه و تدوین :

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

واحد توانمند سازی اساتید

زمستان ۱۴۰۱

مقدمه :

یکی از موثرترین و کارساز ترین مولفه های نظام دانشگاهی را اعضای هیأت علمی تشکیل می دهند (عملکرد صحیح آنان میتواند منجر به ارتقای کیفی نظام آموزش عالی گردد). توانمندسازی سرمایه های انسانی در محیط های علمی، آموزشی بسیار مهم و حائز اهمیت می باشد .

آیین نامه پیش رو بر اساس دستور العمل اجرایی آیین نامه طرح دانش افزایی و توانمند سازی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه درفصل و....ماده تدوین گردیده است

فصل اول : کلیات

بر اساس ماده یک آیین نامه ارتقای مرتبه اعضای هیات علمی موسسه های آموزش عالی ، پژوهشی و فناوری دولتی و غیر دولتی مصوب جلسه ۷۷۶ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی و آیین نامه طرح دانش افزایی و توانمندسازی اعضای هیات علمی موسسات آموزشی و پژوهشی مصوب جلسه ۲۳۱ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۵ شورای اسلامی شدن دانشگاهها و مراکز آموزشی و شیوه نامه اجرایی آن ابلاغ شده در نامه شماره ۵۰۰/۱۹۰۳/د مورخ ۱۳۹۰/۰۸/۳۰ اعضای هیات علمی موظف به گذراندن دوره های عمومی و معرفتی در طول خدمت و کسب امتیاز لازم برای ارتقای مرتبه می باشند . آیین نامه دانش افزایی و توانمندسازی در برگیرنده دو دوره مهارتی (عمومی) و معرفتی میباشد که مدیریت مطالعات و توسعه آموزش پزشکی متولی برگزاری بخش دوره های مهارتی (عمومی) می باشد . همچنین در این آیین نامه مفاد شیوه نامه اجرایی دوره های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی جدید الاستخدام دانشگاهها ، ابلاغ شده طی نامه شماره ۵۰۰/۱۷۹۲/د مورخ ۱۳۹۹/۷/۲۹ توسط معاون آموزشی وزارت بهداشت رعایت شده است .

ماده یک :

تعاریف واژه ها :

عضو هیات علمی : هر یک از اعضای هیات علمی آموزشی یا پژوهشی که بر اساس ضوابط و مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی ارومیه مشغول خدمت می باشند.

توانمندسازی اعضای هیأت علمی : مجموعه تدابیر و روش هایی است که به کمک آن بتوان دانش، نگرش و مهارت اعضا هیات علمی را در راستای ایفای نقشهای مورد انتظار ارتقا داد.

حیطه : منظور حیطه های پنجگانه دوره های مهارتی (عمومی) دانش افزایی می باشد که شامل مدیریت و مقررات دانشگاهی، یاددهی یادگیری، پژوهش و فن آوری، ارزشیابی آموزشی، مدیریت اطلاعات علمی و منابع الکترونیک است. این حیطه ها بر اساس آیین نامه طرح دانش افزایی و توانمندسازی اعضای هیات علمی موسسات آموزشی و پژوهشی میباشد.

حضور/غیرحضور : برنامه های غیرحضور منظر برنامه هایی هستند که عضو هیات علمی از طریق آنلاین و با استفاده از محتوای الکترونیک مورد تأیید مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شرکت مینماید و گواهی دریافت میکند. برنامه های حضور براساس اعلام همگانی و ثبت نام در سایت توانمندسازی و در زمان و مکان مشخص برگزار می گردد.

اعضای هیات علمی جدید الورود : اعضای هیأت علمی جدیدالورود اعم از پیمانی، قراردادی، متعهدین خدمت و سرباز هیأت علمی در دو سال اول فعالیت به عنوان عضو هیأت علمی

اعضای هیأت علمی بالینی : اعضای هیأت علمی که در عرصه های بالینی مربوط به رشته های مختلف درگیر فعالیتهای یاددهی، یادگیری و ارزشیابی هستند.

فصل دوم :اهداف، ساختار و عملکرد

ماده دو : اهداف

- توانمندسازی اعضای هیأت علمی برای ایفای نقش خود به عنوان یک معلم دانشگاه در بدو ورود
- آشنا نمودن اعضای هیات علمی با قوانین و ایین نامه های مورد نیاز-
- ارتقای دانش ، نگرش ومهارتهای حرفه ای اعضای هیأت علمی در حوزه یاد دهی و یادگیری
- ارتقای دانش ، نگرش ومهارتهای حرفه ای اعضای هیأت علمی در حوزه پژوهشی
- ارتقای دانش ، نگرش ومهارتهای حرفه ای اعضای هیأت علمی در حوزه ارزشیابی
- ایجاد دید کلی وجامع نسبت به توانمند ی های اعضای هیأت علمی
- ایجاد زمینه رشد مداوم حرفه ای اعضای هیأت علمی

ماده سه : ساختار

۳-۱: واحد توانمندسازی اساتید یکی از واحدهای مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه می باشد که متولی طراحی و برنامه ریزی ، اجرا و ارزشیابی برنامه های توانمندسازی اعضای هیات علمی می باشد .

۳-۲: کمیته توانمندسازی : کمیته ای متشکل از مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی ، مدیر امور هیات علمی ، مسئول و کارشناس مسئول واحد توانمندسازی اساتید ، نماینده معاونت پژوهشی و دوالی سه نفر از اساتید با تجربه به پیشنهاد مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه می باشد .

۳-۳: وظایف کمیته توانمندسازی اساتید :

۱. برنامه ریزی و تایید برنامه های نیازسنجی در پایان هر سال شامل تایید برنامه های توانمندسازی درخواست شده از سوی دانشکده ها و بیمارستانهای آموزشی، بررسی نتایج ارزشیابی های انجام شده از دوره های توانمندسازی و استفاده از آن برای برنامه ریزی های بعدی ، بررسی چالشها و مشکلات پیش آمده و اتخاذ راهکار مناسب

۲. برنامه ریزی دوره های توانمندسازی براساس موارد بند ۱ در ابتدای هر سال

ماده چهارم: عملکرد

۴-۱: برنامه ریزی برای برنامه های توانمندسازی در واحد توانمندسازی و بر اساس الگوی کلی برنامه ریزی شامل : طراحی ، اجرا و ارزشیابی در فروردین ماه هر سال انجام می گیرد .

۴-۲: به منظور برنامه ریزی بر اساس نیازهای واقعی اساتید ، نیازسنجی در خصوص کارگاههای هر سال در اسفندماه هر سال از طریق نظرخواهی از دانشکده ها و مراکز آموزشی درمانی و همچنین از طریق سایت توانمندسازی انجام می شود .

۴-۳: اطلاع رسانی ، اجرا و پیگیری برنامه های توانمندسازی توسط سامانه جامع توانمندسازی اساتید که زیرنظر مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی طراحی و هدایت می شود، صورت می گیرد.

۴-۴: تصمیم گیری در مورد دریافت هزینه و میزان آن ، برای کارگاهها و سایر برنامه ها در چارچوب مصوبات هیات امناء و به پیشنهاد کمیته توانمندسازی اساتید و تایید معاون آموزشی دانشگاه خواهد بود.

۴-۵: پیگیری تامین هزینه کارگاه های برگزار شده و عوامل اجرایی در EDC برعهده معاونت آموزشی خواهد بود.

۴-۶: شرکت در کارگاههای الزامی اعضای هیات علمی رایگان خواهد بود مگر در صورت درخواست برنامه های خارج از سطوح حیطه های مشخص دانش افزایی که تشخیص آن بر عهده مرکز مطالعات و توسعه می باشد.

۴-۷: تصمیم گیری در خصوص انتخاب اساتیدی که شایستگی کافی برای تدریس در برنامه های توانمندسازی دارند برعهده کمیته توانمندسازی بوده و براساس ارزشیابی انجام شده در خصوص تداوم همکاری تصمیم گیری خواهد شد.

۴-۸: دانشگاه می تواند دوره های توانمند سازی اعضای هیات علمی به صورت وینار یا حضوری در سطح ملی برگزار نماید.

۴-۹: واحد توانمند سازی اساتید جهت افزایش مشارکت اعضای هیات علمی در حیطه های جدید دانش افزایی در راستای نیاز های دانشگاه و منطبق با اهداف کلان

وزارت متبوع می تواند با اخذ مجوزهای مربوط، برنامه های دانش افزایی با امتیاز فرهنگی نیز برگزار نماید.

۴-۱۰: جهت افزایش توانمندی مدیران هیات علمی ، واحد توانمند سازی اساتید میتواند نسبت به برگزاری دوره های مدیریتی اقدام نماید.

۴-۱۱: جهت افزایش در آمدزایی دانشگاه، واحد توانمند سازی میتواند نسبت به برگزاری دوره های لازم، تولید محتوای آموزشی و انتشار آن با ارائه گواهی مربوط اقدام کند.

۵-۱۱: در راستای ابلاغ برنامه های جامع عدالت ،تعالی وبهره وری آموزشی ،واحد توانمندسازی اساتید نسبت برگزاری دوره های آموزشی در قالب امتیاز دانش افزایی در طول سال اقدام نماید.

فصل سوم : برنامه های توانمندسازی

ماده پنج : انواع برنامه های توانمندسازی

➤ کارگاه حضوری و مجازی

➤ سمینار

➤ دوره های کارورزی بالینی

➤ خودآموز (self-learning)

➤ دوره های افلاین

➤ دوره های کوتاه مدت

ماده شش : نحوه محاسبه امتیاز برنامه های توانمندسازی برای تبدیل وضعیت /ارتقا

۶-۱: براساس بند ۹ماده یک فعالیتهای فرهنگی ، تربیتی واجتماعی اعضای هیات علمی ، شرکت در کارگاههای توانمندسازی به ازای هر ۸ساعت یک امتیاز محاسبه می شود.

۲-۶: گواهی های صادره از سایر دانشگاه ها صرفا پس از تایید واحد توانمند سازی اساتید قابل اعمال می باشد.

۳-۶: ساعت حضور در برنامه های توانمندسازی مجازی براساس حجم محتوای مجازی واهداف درس بر طبق نظریه کارشناسی واحد توانمندسازی اساتید تعیین و در سایت اعلام و بر همان اساس گواهی صادر می گردد.

۴-۶: دارندگان گواهینامه مهارتی سطح یک دوره پودمانی آموزش پزشکی (حضور و مجازی) وبالاتر نیازی به گذراندن دوره های ضروری برای اعضای هیات علمی جدید الورد ندارند .

۵-۶: بر اساس بند ۸-۲ ماده ۲ آیین نامه اجرایی طرح دانش افزایی و توانمند سازی اعضای هیأت علمی ، ارتقای مرتبه اعضا هیات علمی منوط به ارائه گواهی اتمام هر سطح می باشد و اساتید موظف هستند هنگام تحویل پرونده ارتقا، گواهی هر سطح و دوره را ارائه دهند.

ماده هفت : نحوه اجرا

۷-۱: بر اساس ماده ۵ دستورالعمل طرح دانش افزایی اساتید ، دوره ی عمومی (مهارتی) توانمندسازی در سه سطح طراحی و مطابق جدول ذیل اجرا خواهد گردید:

برنامه ها در سه سطح دسته بندی شده است

- سطح یک مخصوص اعضای هیات علمی جدیدالورود و کلیه مربیان هیأت علمی ودانشجویان PHD بورسیه دانشگاه می باشد و گذراندن کلیه برنامه ها در حوزه های قوانین و مقررات، یاددهی -یادگیری، مهارت های پژوهشی و ارزشیابی اجباری می باشد.

- سطح دو مخصوص اعضای هیات علمی متقاضی ارتقاء مرتبه از استادیاری به دانشیاری، مربی به استادیاری و تبدیل وضعیت مربیان از پیمانی به رسمی آزمایشی می باشد.

- سطح سه مخصوص اعضای هیات علمی متقاضی ارتقاء مرتبه از دانشجویی به استادی بوده و تبدیل وضعیت مربیان از رسمی آزمایشی به رسمی قطعی می باشد و افراد متناسب با علاقه و تخصص خود از بین برنامه های پیشنهادی، ساعات تعیین شده را می گذرانند.

وضعیت (ویژه مربیان)	سطح (دوره های مهارتی)	ساعت
جدید الورد	سطح ۱ در سال اول	۳۴
پیمانی به رسمی آزمایشی	سطح یک و دو	۶۴
رسمی آزمایشی به رسمی قطعی	سطح سه	۳۲

وضعیت (سایر اساتید) استادیار به بالا	سطح دوره های مهارتی	ساعت
جدید الاستخدام	سطح ۱ در سال اول	۳۴
استاد یار به دانشیار و مربی به استادیاری	سطح ۱ و ۲	۶۴
دانشیار به استاد	سطح سه	۳۲

ماده هشت : کارگاههای مورد نیاز اعضای هیات علمی جدید الورد:

۸-۱: اعضای هیات علمی جدید الورد ملزم به گذراندن ۳۴ ساعت از کارگاههای الزامی در حیطه های ذکر شده در جدول اوبر اساس کارگاههای اعضای هیات علمی جدید الورد در پیوست ۱ ، در طول سال اول خدمت می باشند و با استناد به مصوبه

کمیته ترفیع پایه به شمارهمورخه دانشگاه ارائه گواهی جهت دریافت ترفیع پایه
سالیانه الزامی باشد .

۲-۸: کارگاههای گذرانده شده در دوره تعهد هیات علمی یا غیر هیات علمی اعضای هیات علمی در صورت مطابقت با لیست کارگاههای الزامی اعضای هیات علمی جدید ورود و تایید گواهی توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه می تواند جایگزین این کارگاهها در نظر گرفته شود .

۳-۸: نحوه برگزاری کارگاههای اعضای هیات علمی جدید ورود می تواند در طول سال یا به صورت یک دوره چند هفته ای ، وبسته به تصمیم معاونت آموزشی دانشگاه باشد .

۴-۸: گواهی های ذکر شده در جدول دوره مهارتی سطح یک که در طول تحصیل گذرانده شده باشد جانشین گواهی این دوره نمی باشد .

ماده نه: کارگاههای مورد نیاز اعضای هیات علمی متقاضی ارتقا از مرتبه استادیاری به دانشیاری ودانشیاری به استادی

۱-۹: گذراندن حداقل ۶۴ ساعت کارگاه براساس حیطه ها وساعات ذکر شده برای هر حیطه برای ارتقا از مرتبه استادیاری به دانشیاری (گواهی سطح یک ودو) الزامی است .
ارائه گواهی سطح یک ودو دوره های فنون تدریس ، روش تحقیق وارزشیابی برای ارتقای مرتبه مربی به استادیاری واستادیاری به دانشیاری الزامی می باشد .

۲-۹: گذراندن حداقل ۳۴ ساعت کارگاه براساس حیطه ها وساعات ذکر شده برای هر حیطه برای ارتقا از مرتبه دانشیاری به استادی الزامی است .

۳-۹: اعضای هیات علمی در مرحله استادیاری و دانشیاری می توانند از بین کارگاههای ارائه شده در جداول سطح دووسه کارگاههای مورد نیاز خود را انتخاب کنند ، طوری که ساعت ذکر شده در هر حیطه پوشش داده شود .

۴-۹: در صورتی که عضو هیات علمی متقاضی ارتقا استادیاری به دانشیاری کارگاههای روش تحقیق مقدماتی ، روش تدریس مقدماتی و ارزشیابی پیشرفت تحصیلی را در بدو ورود نگذرانده باشند گذراندن این کارگاهها در ارتقا استادیاری به دانشیاری الزامی است .

۵-۹: چنانچه عضو هیات علمی با مرتبه استادیاری جذب شده و در بدو ورود کارگاههای الزامی اعضای هیات علمی جدید ورود را گذرانده باشد این کارگاهها برای ارتقای مرتبه از استادیاری به دانشیاری قابل محاسبه خواهد بود .

ماده ده :ارزشیابی

در کارگاه های حضوری، مشارکت فعال در کارگاه، انجام کارهای گروهی و انجام تکالیف داده شده، محور ارزشیابی خواهد بود. لازم به ذکر است نحوه ارزشیابی عملکرد مدرس بر اساس فرم ارزشیابی به صورت الکترونیکی از طریق سامانه توانمندسازی اساتید می باشد .

ماده یازده : صدور گواهی نهایی

حسب تقاضای عضو هیات علمی ، هنگام تبدیل وضعیت /ارتقا گواهی نهایی براساس گواهی های صادرشده از تاریخ آخرین تبدیل وضعیت /ارتقا جهت ارائه به کمیسیون بند۹ ماده یک وهیات ممیزه دانشگاه توسط مرکز مطالعات وتوسعه آموزش پزشکی دانشگاه صادر می گردد.

این آیین نامه در سه فصل یازده ماده و ۲۶ بند و سه پیوست در جلسه شورای آموزشی دانشگاه مورخ۱۷ خردادماه ۱۴۰۲ به تصویب رسید واز تاریخ ..۱۴۰۲/۰۷/۰۱ قابل اجراست .

برنامه توانمند سازی اساتید ، دوره مهارتی سطح یک ویژه اعضای هیات علمی جدید الورد

عنوان برنامه	سطوح	سرفصل های محتوا	نوع دوره	ساعت دوره	زمان و مکان برگزاری
آشنایی با ضوابط ومقررات دانشگاهی	یک	الف :آشنایی با ساختار ووظایف دانشگاه ،دانشکده ، وگروههای آموزشی ب: آشنایی با منتخب آیین نامه ها ،استخدام وشرح وظایف هیات علمی ، ج: آشنایی با آیین نامه ارتقای هیات علمی د: آشنایی با نرم افزارهای آموزشی دانشگاه	اجباری	۶ساعت الزامی	
روشها وفنون تدریس (برنامه ریزی درسی ویادگیری ویاددهی)	یک	- روش تدریس مقدماتی - طرح درس وطرح دوره - اصول یادگیری بزرگسالان - مدیریت کلاس - تدوین درسنامه - مهارتهای ارتباطی : اصول کلی ومقدماتی - مهارتهای ارتباطی : مدیریت خشم ،مدیریت استرس ، مدیریت تضاد	اجباری	۶ساعت الزامی	
روش ومدیریت تحقیق	یک	روش تحقیق مقدماتی(انواع مطالعات) -آمار مقدماتی - اخلاق در پژوهش .	اجباری	۶ساعت الزامی	
تعهد حرفه ای	یک	اخلاق حرفه ای در علوم پزشکی - روشهای آموزش اخلاق حرفه ای		۴ساعت الزامی	
ارزیابی فعالیتهای آموزشی	یک	کلیات سنجش واندازه گیری پیشرفت تحصیلی دانشجو وطراحی آزمون های چند گزینه ایی - آزمون های تشریحی وکوتاه پاسخ - آزمون های OSCE (طراحی واجراو...) - آزمون های مبتنی برمحل کار : DOPS-miniCEX - آشنایی با نرم افزارهای آزمون	اجباری	۶ساعت الزامی	
مدیریت اطلاعات علمی ومنابع الکترونیک	یک	- جستجوی منابع اینترنتی والکترونیکی - Endnote ،، و.....	اجباری	۶ساعت	

برنامه توانمند سازی اساتید ، دوره مهارتی سطح دو ویژه متقاضیان ارتقا از استادیاری به دانشیاری

عنوان برنامه	سطوح	سرفصل های محتوا	نوع دوره	ساعت دوره	زمان و مکان برگزاری
ضوابط و مقررات دانشگاهی دو	دو	آشنایی با آیین نامه ارتقا - دانش پژوهی آموزشی - آشنایی با نقش استاد مشاور	اجباری	۶ ساعت الزامی	
روشها و فنون تدریس دو (برنامه ریزی درسی و یادگیری و یاددهی)	دو	طرح درس، طرح دوره ، نیازسنجی آموزشی ، روشهای آموزش در بخش ، آموزش درمانگاهی ، بازخورد (فیدبک) ، کلاس درس وارونه، مدیریت کلاس درس ، اصول یادگیری بزرگسالان ، روش تدریس مقدماتی ، روش تدریس پرسش و پاسخ ، گزارش صبحگاهی ، آموزش سامانه یادگیری الکترونیکی ، مهارتهای ارتباطی ، آموزش بین حرفه ای ، آموزش در مرکز مهارتهای بالینی و شبیه سازی .	اجباری	۶ ساعت الزامی	
روش و مدیریت تحقیق	دو	SPSS پیشرفته ، اخلاق در پژوهش ، مطالعات کارآزمایی ، پزشکی مبتنی برشواهد، روش تحقیق مقدماتی ، نگارش پروپوزال های محصول محور ، مطالعات ترکیبی ، مطالعات پیمایشی ، تحقیقات کیفی مقدماتی ، طراحی پرسشنامه	اجباری	۶ ساعت الزامی	
تعهد حرفه ای	دو	تعهد حرفه ای در علوم پزشکی ، روشهای تعهد حرفه ای ، روشهای ارزشیابی تعهد حرفه ای .		۴ ساعت	
ارزیابی فعالیتهای آموزشی	دو	آزمون های OSCE (طراحی و اجرا...) - آزمون های مبتنی برمحل کار : DOPS-miniCEX ، آزمون های استدلال بالینی PMP ، آزمون های استدلال بالینی Puzzle،CRP،CIP ، ابزارهای ارزیابی در حوزه نگرش ، ارزشیابی ۳۶۰ درجه ، آشنایی با اعتباربخشی ، کلیات سنجش و اندازه گیری پیشرفت تحصیلی دانشجو و طراحی آزمون های چند گزینه ایی، آزمون های تشریحی و کوتاه پاسخ	اجباری	۶ ساعت الزامی	
مدیریت اطلاعات علمی و منابع الکترونیک دو	دو	مقاله نویسی فارسی -مقاله نویسی انگلیسی -ارزیابی نقادانه مقالات - انتخاب مجله برای انتشار ، جستجوی منابع الکترونیک پیشرفته-علم سنجی-سرقت ادبی	اجباری	۶ ساعت الزامی	

برنامه توانمند سازی اساتید ، دوره مهارتی سطح سه ویژه متقاضیان ارتقا از مرتبه دانشیاری به استادی

عنوان برنامه	سطوح	سرفصل های محتوا	نوع دوره	ساعت دوره	زمان و مکان برگزاری
ضوابط ومقررات دانشگاهی سه	سه	مدیریت دانشگاهها وموسسات – روند تحول مدیریت دانشگاهها – نقش های رهبری –مدل های کیفیت نظام آموزش عالی ، مدیریت تغییر	اجباری	۶ساعت الزامی	
روشها وفنون تدریس (یاددهی و یادگیری) سه	سه	روشها وفنون تدریس مشارکتی – خلاقیت در تدریس – برنامه ریزی درسی ، برنامه درسی پنهان ، تدریس مبتنی بر هوش هیجانی ، تدریس خرد ، روشهای آموزش اخلاق حرفه ای ، گراند راند ، ژورنال کلاب ،	اجباری	۶ساعت الزامی	
روش ومدریت تحقیق سه	سه	آزمون های تشخیصی وخطاهای رایج در مطالعات پزشکی –متاآنالیز –تحلیل بقا –تحلیل عاملی	اجباری	۶ساعت الزامی	
تعهد حرفه ای	سه	تعهد حرفه ای در علوم پزشکی ، روشهای آموزش تعهد حرفه ای ،روشهای ارزشیابی تعهد حرفه ای .		۴ساعت	
ارزیابی فعالیتهای آموزشی	سه	–الگوی ارزشیابی CIPP، hvcdhfd، d'AcCriditionhg' آزمون های استدلال بالینی KF: آزمون های استدلال بالینی PMP : آزمون های استدلال بالینی DOPS/mini-cex	اجباری	۶ساعت الزامی	
مدیریت اطلاعات علمی ومنابع الکترونیک سه	سه	مرور سیستماتیک ،	اجباری	۶ساعت الزامی	